

Aktuell litteratur 2016

The Multisensory Film Experience
A Cognitive Model of Experiential Film Aesthetics

Luis Rocha Antunes, 2016, Intellect, 224 s.
 ISBN 9781783206285.

When the lights dim in a movie theater and the projector begins to click and whir, the light and sounds of the motion picture become the gateway to a multisensory experience. Moving beyond the oft-discussed perceptual elements of vision and hearing, *The Multisensory Film Experience* analyzes temperature, pain, and balance in order to argue that it is the *experience* of film that's inherently multisensory, not the medium. Luis Rocha Antunes here explores the work of well-loved filmmakers Erik Jensen, Gus Van Sant, and Ki-Duk Kim to offer new insights into how viewers experience films and understand their stories.

Bak kamera
*Norsk film og TV i et
 produksjonsperspektiv*

Eva Bakøy, Tore Helseth & Roel Puijk (red.), 2016. Vallset: Oplandske Bokforlag, 224 s. ISBN 978-82-7518-247-8.

Vi lever midt i en malstrøm av levende bilder. De flimrer imot oss fra små og store skjermer og er tilgjengelige hvor vi enn befinner oss. Medievitenskapen har gjerne vært opptatt av innholdet i billedmediene og betydningen av dem i en større samfunnsmessig kontekst. Artiklene i denne boka dreier blikket vekk fra skjermene og fokuserer på hva som foregår bak kameraene i norske film- og TV-produksjonsmiljøer. Mediebransjen er en tøff bransje å overleve i, og noe av hensikten med er å undersøke hvordan film- og tv-bransjen agerer for å lykkes med dette. Forskningsbidragene i denne boka studerer norsk film- og tv-produksjon på fire ulike nivåer. For det første på et industrinivå. Her dreier det seg om de overordnede rammebetingelsene for norsk film- og TV-

produksjon og hvordan bransjen har håndtert de store strukturendringene som har preget det norske medielandskapet siden årtusenskiftet. Herifra zoomes det inn på det enkelte produksjonsselskap for å se hva slags strategier som styrer deres virksomhet. Her er det studier av Rubicon TV, de regionale filmprodusentene Mer Film og Filmbin, samt en historisk studie av Teamfilm, det mestproduserende private selskapet i norsk filmhistorie. Selskapers strategier er en ting. En helt annen sak er å realisere dette i praktisk produksjon. Artiklene i bokas tredje del undersøker nettopp dette: enkeltproduksjoner og hva som påvirker disse. Studieobjekter her er VGTV-serien Oljebarna, spillefilmen 1000 ganger god natt og, som et historisk eksempel, dokumentarfilmen Same Jakki. Det siste nivået omhandler enkeltindividets betydning i et produksjonsperspektiv med artikler om TV-journalisten Haagen Ringnes, filmprodusentene John M. Jacobsen og Rasmus Breistein, samt filmskaperen Vibeke Løkkeberg. Til sammen gir disse artiklene ny kunnskap om virksomheten bak kamera. En kunnskap som er viktig for å forstå de endringer som har skjedd og som stadig skjer i norsk film- og TV-bransje.

Forestillinger om fortid
Historisk fiksjon i film og fjernsyn

Sara Brinch, Hege Gundersen, Julianne Rustad, Tonje Haugland Sørensen & Gunn Ragnhild Bekken, 2016, Oslo: Scandinavian Academic Press, 269 s. ISBN 9788230401934.

Historisk fiksjon former – og formes av – våre forestillinger om det som engang har vært. De indre bildene vi har av fortiden skapes av et konglomerat av uttrykk, som for eksempel historieundervisning, avisreportasjer, dokumentarer og lærebøker. Og de dannes

ikke minst av våre erfaringer med fiksjonsfilmer og tv-serier. *Forestillinger om fortid* handler om nettopp disse audiovisuelle uttrykksformene og hvordan de er kilde til innsikt, forestillinger og myter. Filmene *Schindlers liste* og *Saving Private Ryan* har bidratt til kollektive forestillinger om andre verdenskrig. Og serier som *Vestavind* og *Mad Men* skildrer sekstiårene i Norge og USA på svært ulikt vis. Hvilke virkemidler tar mediene i bruk, hvilke mønstre oppstår, hvilke verdier formidles?

Historiske filmer og serier fortolker fortiden. De kan også bidra til en kollektiv minnekultur og til en kommersialisering av historiske epoker og hendelser. I denne boka undersøker forfatterne hva som skjer når film og TV-programmer bidrar i historiens vev.

The Routledge Companion to Social Media and Politics

Axel Bruns, Gunn Enli, Eli Skogerbø, Anders Olof Larsson & Christian Christensen, 2016. Routledge, 538 s. ISBN 9781138860766.

Social media are now widely used for political protests, campaigns, and communication in developed and developing nations, but available research has not yet paid sufficient attention to experiences beyond the US and UK. This collection tackles this imbalance head-on, compiling cutting-edge research across six continents to provide a comprehensive, global, up-to-date review of recent political uses of social media.

Drawing together empirical analyses of the use of social media by political movements and in national and regional elections and referenda, *The Routledge Companion to Social Media and Politics* presents studies ranging from Anonymous and the Arab Spring to the Greek Aganaktismenoi, and from South Korean presidential elections to the Scottish independence referendum. The book is framed by a selection of keystone theoretical contributions, evaluating and updating existing frameworks for the social media age.

Nationens väl och kroppens fostran

En biografi om idrettslederen, offiseren og radiomannen Bertil Ugglå

Peter Dahlén, 2015. Malmö: Bokförlaget idrottsforum.org. 465 s.

Bertil G:son Ugglå (1890-1945) var under flera decennier en av Sveriges mest kända personer. Från hösten 1929 fram till den dag han avled i september månad 1945 ledde Ugglå morgongymnastiken i Sveriges enda radiokanal. Han tog medalj vid tre olympiska spel 1912-1924, vann en mängd svenska mästerskap i olika idrotter och innehade många ställningar inom den svenska idrottsrörelsens högsta ledning. Bertil Ugglå, som tillhörde den svenska adelns medlemsrikaste släkt, var också hög officer, adjutant hos kronprinsen och chef för Krigsskolan på Karlberg i Stockholm under krigsåren 1940-1944.

Ugglå publicerade också böcker om idrott och gymnastik, och var en flitig författare av artiklar där han debatterade både kroppskultur och försvarsfrågor. Här liksom i allt annat var patriotismen ett bärande motiv. Under hela hans levnad fanns ett konfliktförhållande mellan tävlingsidrotten och den tävlingsfientliga lingymnastiken, och en stor del av Bertil Ugglå's gärning som idrottsideolog, ledare och skribent bestod i att försöka sammanföra de båda lägren. För sina framgångar på detta område utnämndes han till chef för Gymnastiska Centralinstitutet från 1 november 1945, en tjänst han inte hann tillträda innan sitt frånfälle.

Gendered Citizenship

The Politics of Representation

Hilde Danielsen, Brita Ytre-Arne & Kari Jegerstedt, 2016. London: Palgrave Macmillan, 303 s. ISBN 978-1-137-51765-4.

This book sheds new light on gender-based inequalities in a globalized world. Interdisciplinary in scope, it reveals new avenues of research on gendered citizenship, analysing the possibilities and pitfalls of being represented and of representing someone. Drawing on contexts both historical and contemporary, it queries what it means to have access to representation, which power structures regulate and produce representation, and who counts as a citizen. Situating its arguments in the global struggle

for hegemony, it answers such thought-provoking questions as whether one can represent someone or be represented without recourse to citizenship and, conversely, whether it is possible to be a citizen if one does not have access to representation.

Den levende fortiden

Filmhistorie og filmhistoriografi

Jan Anders Diesen, Tore Helseth & Gunnar Iversen, 2016. Oslo: Universitetsforlaget, 2016. 200 s. ISBN 978-8-2150-2754-8.

Hvordan skriver man filmhistorie? Hvorfor velger man et perspektiv eller en metode fremfor en annen? Hva kjennetegner den estetiske filmhistorien? Eller den sosiale, teknologiske og økonomiske?

I løpet av de siste tretti årene har filmhistorie som fag gjennomgått store forandringer. Med etableringen av filmvitenskapen som universitetsfag har faget blitt profesjonalisert, og filmhistoriske framstillinger har gått fra å være ukritiske krøniker over filmens mestere og deres mesterverk til å bli vitenskapelige arbeider basert på historiefagets krav til empiri og kildekritikk. Nasjonale filmarkiv har i stadig større grad åpnet sine samlinger for forskere. Og vi står overfor en digitalisering av filmarven som vil få sterke ringvirkninger for filmens historie. I *Den levende fortiden. Filmhistorie og filmhistoriografi* reflekterer forfatterne over fortidens filmhistoriske fortellinger og viser frem den norske filmhistoriens historie. Samtidig beskriver de potensielle måter å skrive historie på. Slik får leseren innsikt i hvordan fremtidens filmhistorie kan fortelles, hvilket kildetilfang som finnes, og hvilke metoder man kan ta i bruk.

Journalism Re-examined

Digital Challenges and Professional Reorientations. Lessons from Northern Europe

Martin Eide, Helle Sjøvaag & Leif Ove Larsen, 2016. Intellect Ltd. 226 s. ISBN 978-1-78320-718-3.

The digital era has posed innumerable challenges to the business and practice of journalism. *Journalism Re-examined* sets out

an institutional theoretical framework for exploring the journalistic institution in the digital age and analyzes how it has responded to those profound changes in its social and professional practices, norms, and values. Building their analysis

around the concept of these changes as reorientations, the contributors present a number of case studies, with a particular emphasis on journalism in the Nordic countries. They explore not just straight news and investigative journalism, but also delve into lifestyle and documentary coverage, all with the aim of understanding the reorientations facing journalism and the ways they might present a sustainable future path.

Women of Ice and Fire

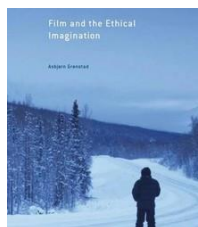
Gender, Game of Thrones and Multiple Media Engagements

Anne Gjelsvik & Rikke Schubart, 2016. Bloomsbury Academic 288 s. ISBN 9781501302893.

George R.R. Martin's acclaimed seven-book fantasy series *A Song of Ice and Fire* is unique for its strong and multi-faceted female protagonists, from teen queen Daenerys, scheming Queen Cersei, child avenger Arya, knight Brienne, Red Witch Melisandre, and many more. The *Game of Thrones* universe challenges, exploits, yet also changes how we think of women and gender, not only in fantasy, but in Western culture in general. Divided into three sections addressing questions of adaptation from novel to television, female characters, and politics and female audience engagement within the GoT universe, the interdisciplinary and international lineup of contributors analyze gender in relation to female characters and topics such as genre, sex, violence, adaptation, as well as fan reviews. The genre of fantasy was once considered a primarily male territory with male heroes. *Women of Ice and Fire* shows how the GoT universe challenges, exploits, and reimagines gender and why it holds strong appeal to female readers, audiences, and online participants

Film and the Ethical Imagination

Asbjørn Grønstad, 2016. London: Palgrave MacMillan, 260 s. ISBN 978-1-1375-8373-4.

This book provides a comprehensive, critical overview of the turn to ethics in literature, film, and visual culture. It discusses the concept of a biovisual ethics, offering a new theory of the relation between film and ethics based on the premise that images are capable of generating their own ethical content. This ethics operates hermeneutically and materializes in cinema's unique power to show us other modes of being. The author considers a wealth of contemporary art films and documentaries that embody ethical issues through the very form of the text. The ethical imagination generated by films such as *The Nine Muses*, *Post Tenebras Lux*, *Amour*, and *Nostalgia For the Light* is crucially defined by openness, uncertainty, opacity, and the refusal of hegemonic practices of visual representation.

Gestures of Seeing in Film, Video and Drawing

Asbjørn Grønstad, Henrik Gustafsson & Øyvind Vågnes (red.), 2016. New York: Routledge, 158 s. ISBN 978-1-1386-7384-7.

In our turbulent mediasphere where images – as lenses bearing on their own circumstances – are constantly mobilized to enact symbolic forms of warfare and where they get entangled in all kinds of cultural conflicts and controversies, a turn to the gestural life of images seems to promise a particularly pertinent avenue of intellectual inquiry. The complex gestures of the artwork remain an under-explored theoretical topos in contemporary visual culture studies. In visual art, the gestural appears to be that which intervenes between form and content, materiality and meaning. But as a conceptual force it also impinges upon the very process of seeing itself. As a critical and heuristic trope, the gestural galvanizes many of the most pertinent areas of inquiry in contemporary debates and scholarship in visual culture and related disciplines: ethics (images and their

values and affects), aesthetics (from visual essentialism to transesthetics and synesthesia), ecology (iconoclastic gestures and spaces of conflict), and epistemology (questions of the archive, memory and documentation).

Becoming a Journalist

Journalism Education in the Nordic Countries

Jan Fredrik Hovden, Gunnar Nygren, Henrika Zilliacus-Tikkanen (red.) 2016. Göteborg: Nordicom, 334 s. ISBN 978-91-87957-34-5.

“This edited volume addresses journalism education as a central component of journalistic professionalization, making it necessary to understand what is a crucial period in most future journalists’ lives. Nowadays, journalism scholars are realizing the need for more sustained, in-depth and critical studies of why students embark on such degrees, how they develop their professional views and practices at universities, how the educational curricula of journalism programs match the needs of the labor market, and also, what the news industry thinks about journalism courses and their graduates. This volume addresses all of these important questions in-depth, with admirable attention to different elements that may explain all these issues. The comparative perspective of looking at the Nordic countries breaks new ground considering the paucity of comparative studies on journalism education in specific media systems.”

Etter Charlie Hebdo

Ytringsfrihetens krise i historisk lys

Kjetil Jakobsen, 2016. Forlaget Press, 404 s. ISBN 978-8-2328-0046-9. E-bok.

Debatten om ytringsfrihet preges gjerne av høy temperatur og dyp forvirring. Gamle sannheter er ikke gyldige lenger. Men vi vet ikke helt hva de nye går ut på. I Etter Charlie Hebdo diagnostiserer Kjetil

Jakobsen den aktuelle krisen i historisk lys. De tradisjonelle vestlige verdiene er truet sies det. Men hva har de bestått av? Hvordan begrunnes de? Hvordan og hvorfor har de vunnet gjennomslag i den franske, engelske, amerikanske, tyske eller norske historien? Og hva gjør vi nå?

Seeing Whole

Toward an Ethics and Ecology of Sight

Mark Ledbetter & Asbjørn Grønstad,
Cambridge Scholars Publishing. 365 s. ISBN
978-1-4438-8707-6.

Seeing Whole: Toward an Ethics and Ecology of Sight explores the ways in which seeing as an embodied process is always a multivalent, ambiguous, and holistic undertaking. Looking at an image entails the mobilization of a range of affordances that together produce sight and insight as a phenomenological experience, namely cultural predispositions, geographical situatedness, medium specificity, personal biography, socio-political relationality, and corporeal affectability. In their own diverse ways, the essays in this book suggest that acts of seeing make up a visual ecology that, in turn, introduces a new ethical horizon distinct from, but in continuous interaction with ,conventional ethics. Spanning a great variety of media forms – from painting and photography to film, video, literature, fashion, graffiti, and installation art – this interdisciplinary collection offers a thorough reconceptualization of the relation between the aesthetics and the ethics of images and represents an innovative addition to the field of visual culture studies.

Teletext in Europe

From the Analog to the Digital Era

Hallvard Moe & Hilde van den Bulck (red.)
2016. Göteborg: Nordicom, 249 s. ISBN 978-
91-87957-20-8 / 978-91-87957-25-3.

This book is about teletext: a “broadcast service using several otherwise unused scanning lines (vertical blanking intervals) between frames of TV pictures to transmit information from a central data base to receiving

television sets”. To the contributors to this book and possibly to many readers, this technical definition will feel out of place as it obscures the rich history of a formidable if forgotten medium. Nevertheless, it is the basic technology of teletext that sets it apart from other media and that, in part, has been the basis for much of what did and did not happen to teletext in terms of policy, institutional setting, content, users and scholarly interest. Many contributions in this book will provide similar definitions, but mostly as a stepping-stone to explore all that has so far been left unsaid by this technical description. It is this gap in our knowledge of teletext in Europe that this book aims to fill.

Selvbilde

Fra portrett til #selfie

Lin Prøitz & Kristoffer Eliassen, 2016. Oslo: Universitetsforlaget, E-bok. ISBN 978-8-2150-2642-8.

De siste årene har over 300 millioner bilder på Instagram fått taggen #selfie. De utgjør bare en liten del av den enorme mengden selfies som publiseres i sosiale medier. Lin Prøitz og Kristoffer Eliassen (foto, design, produksjon) har sammen skapt en vakker og tankevekkende bok om hvordan vi kan forstå denne flommen av selvbilder.

Utbredelsen av selfie fenomenet øker vårt behov for å forstå sammensatt visuell kommunikasjon. Vi trenger kunnskap som kan gjøre oss mer bevisste på hva det er vi ser og hva vi gjør med alle disse bildene.

Det er det denne boken vil gi. Den handler om hva selfier er, hva de er uttrykk for og hvordan de inngår i hverdagslivet vårt. Særlig oppmerksomhet rettes mot hvordan digital teknologi påvirker vår forståelse av intimitet, kjønn og seksualitet. Boken tar også for seg noen av selfiens forløpere.

The Internet Soap-Box

Perspectives on a Changing Public Sphere

Terje Rasmussen, 2016. Oslo: Universitetsforlaget, 146 s. ISBN 978-8-2150-2718-0.

This book reviews Internet research and political theory seeking theoretically “cool-headed” perspectives on the current public

political spaces in advanced societies. Aspects of the political theories of Rawls and Habermas are discussed and contrasted with contestation-oriented theories. In light of how the Internet takes part in structurally transforming the public sphere, the book draws on sociological and realist insights in order to encircle a more realist view. It briefly reconsiders such strange bedfellows as sociological systems theory (Niklas Luhmann) and political realism (eg. Bernard Williams). The purpose is not to construct a realist theory of the internet-based public sphere, but to point out central insights on which such a theory can be built.

Hva skjer med Internett og Web?

Terje Rasmussen, 2016. Oslo: Cappelen Damm Akademisk, 160 s. ISBN 978-82-02-52203-2.

Ingen eier Internett. Nettet og weben står i dag overfor nye utfordringer i samspill med andre samfunnsforhold. Nettet benyttes til stadig mer av stadig flere, og sosiale medier og videostrømming er blitt vanlig i vestlige land. Bruk registreres og analyseres i detalj for kommersielle formål. Noen få gigantiske medieselskaper kontrollerer nettet, og gjennomgripende overvåkning foregår på et nivå man ikke ante var mulig. Boken *Hva skjer med Internett og web?* gir en kritisk innføring i Internett som infrastruktur og presenterer de viktigste aktørene og maktfaktorene bak nettutviklingen, både teknologiske og samfunnsmessige.

Økonomijournalistikk Perspektiver og metoder

Espen Sørmo Strømme, Paul Bjerke & Birgitte Kjos Fonn, 2016. Bergen: Fagbokforlaget, 300 s. ISBN 978-82-450-1623-9.

Økonomijournalistikk er blitt et stadig viktigere journalistisk felt. Området er

imidlertid underbelyst både i forskningen, journalistutdanningene og i redaksjonene. Ikke minst viste finanskrisen at det var behov for mer kunnskap om denne grenen av journalistikken. Bokens del I samler nyere norsk og internasjonal forskning om temaet for å bidra til en dypere forståelse av økonomijournalistikk som samfunnsfenomen. I tillegg trekker boken frem områder som fortjener og krever mer forskningsinnsats. Del II presenterer grunnleggende fremgangsmåter for den som skal forstå og formidle økonomiske forhold.

Populist Political Communication in Europe

Toril Aalberg, Frank Esser, Carsten Reinemann, Jesper Stromback & Claes De Vreese (red.) 2016. London: Routledge, 402 s. ISBN 978-1-1386-5479-2.

In an increasing number of countries around the world, populist leaders, political parties and movements have gained prominence and influence, either by electoral successes on their own or by influencing other political parties and the national political discourse. While it is widely acknowledged that the media and the role of communication more broadly are key to understanding the rise and success of populist leaders, parties and movements, there is however very little research on populist political communication, at least in the English-speaking research literature. Originating from a research project funded by the European Cooperation in the field of Scientific and Technical Research (COST), this book seeks to advance this research. It includes examinations of 24 European countries, and focuses on three areas within the context of populism and populist political communication: populist actors as communicators, the media and populism and citizens and populism.

Dokumentalist: Ragnhild Mølster